

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**REGLEMENTĂRI PRIVIND CRITERIILE DE EXCLUDERE A
PARTICIPANȚILOR LA ACHIZIȚIILE PUBLICE ÎN STATE MEMBRE UE**

MARTIE 2018

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru, consilier parlamentar

Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

** Pentru prezentul studiu documentar a fost consultată și lucrarea **Reglementări privind criteriile de selecție a participanților la achizițiile publice în state membre UE**, elaborată în cadrul Direcției studii și documentare legislativă.*

CUPRINS

1. CONSIDERAȚII PRIVIND PARTICIPANȚII LA CONTRACTELE DE ACHIZIȚII PUBLICE	5
2. ASPECTE COMPARATIVE PRIVIND LEGISLAȚIA ÎN MATERIA ACHIZIȚIILOR PUBLICE	9
GERMANIA	9
LITUANIA	12
MALTA	13
MAREA BRITANIE	14
SPANIA	15
BIBLIOGRAFIE	18

ABSTRACT

La nivel european, Directiva UE nr.24/2014¹ instituie cadrul legal general în domeniul achizițiilor publice. Conform acesteia, atribuirea contractelor de achiziții publice trebuie realizată pe baza unor criterii obiective care să asigure respectarea principiilor de transparență, de nediscriminare și de egalitate de tratament, cu scopul de a asigura o comparație obiectivă a valorii relative a ofertelor pentru a determina, în condiții de concurență efectivă, care dintre ele reprezintă oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.²

Prezentul studiu relevă reglementările existente la nivelul Uniunii Europene³, precum și legislația națională din state membre UE (ex: Germania, Lituania, Malta, Marea Britanie) privind criteriile de excludere a participanților în procedurile de adjudecare a contractelor de achiziții publice.⁴

Problematica legată de contestarea de către participanți a procedurilor de achiziții publice reprezintă o temă de actualitate pentru autoritățile publice ofertante care manifestă un interes pentru derularea cu celeritate a lucrărilor publice dar în egală măsură trebuie respectat dreptul de utilizare a căilor de atac legale prevăzut pentru firmele participante.⁵

De asemenea, partea care exercită un drept cu rea-credință sau care, cu rea-credință, nu își îndeplinește obligațiile, săvârșește un abuz de drept procedural, putându-se atrage răspunderea acesteia, dacă prin exercitarea abuzivă a unui drept sau prin nerespectarea unei obligații a fost cauzată unei alte părți un prejudiciu de natură materială sau morală.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0024&from=RO>

² <http://www.sigmaxweb.org/publications/key-public-procurement-publications.htm>

³ <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-24-200117.pdf>

⁴ <https://iclg.com/practice-areas/public-procurement-laws-and-regulations#general-chapters>

⁵ <http://www.cnsr.ro/wp-content/uploads/2016/05/World.Bank.Final.Report.on.remedies.pdf>

1. CONSIDERAȚII PRIVIND PARTICIPANȚII LA CONTRACTELE DE ACHIZIȚII PUBLICE

Potrivit *Cărții Verzi privind modernizarea politicii Uniunii Europene în domeniul achizițiilor publice*⁶, **achizițiile publice** au un rol deosebit de important în atingerea obiectivelor comunitare stipulate în Strategia „Europa” 2020.

Astfel, ele reprezintă un instrument de piață care poate contribui atât la îmbunătățirea condițiilor cadru, care permit întreprinderilor de pe Piața internă să inoveze, exploatând întregul potențial al unei politici de producție îndreptate spre cerere, dar și la sprijinirea tranziției către o economie eficientă în utilizarea resurselor (de exemplu prin sprijinirea achizițiilor publice ecologice).

Deoarece în cadrul legislației actuale a Uniunii Europene, noțiunea de „achiziție publică” este centrată pe ideea de utilizare eficientă și responsabilă a fondurilor publice, autoritățile comunitare urmăresc ca reglementările în vigoare să asigure desfășurarea unui proces al achizițiilor publice care să fie unul *transparent, nediscriminatoriu și accesibil tuturor celor interesați*. În același timp, Strategia „Europa” 2020 subliniază faptul că politica UE în domeniul achizițiilor publice trebuie să fie una ghidată spre obținerea celor mai bune rezultate prin stipularea unor proceduri *eficiente*.

Referitor la criteriile prevăzute de **Directiva UE nr.24/2014**⁷ pentru operatorii economici care participă la licitații există următoarele prevederi:

Articolul 57 - Motive de excludere

Autoritățile contractante exclud un operator economic de la participarea la o procedură de achiziții publice în cazul în care au stabilit, prin verificare în conformitate cu articolele 59, 60 și 61, sau au cunoștință în alt mod că operatorul economic respectiv a făcut obiectul unei condamnări pronunțate printr-o hotărâre definitivă, pentru unul dintre următoarele motive:

(a) participarea la o organizație criminală, în sensul articolului 2 din Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului (1);

b) corupție, așa cum este definită la articolul 3 din Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene (2) și la articolul 2 alineatul (1) din Decizia-cadru 2003/568/JAI a Consiliului (3), sau așa cum este definită în legislația internă a autorității contractante sau a operatorului economic;

(c) fraudă, în sensul articolului 1 din Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene (4);

(d) infracțiuni teroriste sau infracțiuni legate de activitățile teroriste, așa cum sunt definite la articolul 1, respectiv la articolul 3 din Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului

⁶ www.iem.ro/rem/index.php/REM/article/.../49/35

⁷ <http://anap.gov.ro/web/category/legislatie/legislatie-europeana/>

(5), sau instigare, complicitate sau tentativă de a săvârși o infracțiune, în sensul articolului 4 din respectiva decizie- cadru;

(e) spălare de bani sau finanțarea terorismului, așa cum sunt definite la articolul 1 din Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului (6);

(f) exploatarea prin muncă a copiilor și alte forme de trafic de persoane, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului (7).

Obligația de a exclude un operator economic se aplică și în cazul în care persoana condamnată printr-o hotărâre definitivă este membru al organismului de administrare, de conducere sau de control al respectivului operator economic sau are putere de reprezentare, de decizie sau de control în cadrul acestuia.

(2) Un operator economic este exclus de la participarea la o procedură de achiziție publică în cazul în care autoritatea contractantă are cunoștință de faptul că operatorul economic și-a încălcat obligațiile privind plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale și în cazul în care acest lucru a fost stabilit printr-o hotărâre judecătorească sau decizie administrativă având caracter definitiv și obligatoriu, în conformitate cu dispozițiile legale ale țării în care acesta este stabilit sau cu cele ale statului membru al autorității contractante.

În plus, autoritățile contractante pot exclude sau li se poate solicita de către statele membre să excludă de la participarea la o procedură de achiziție un operator economic în cazul în care autoritatea contractantă poate demonstra prin orice mijloace adecvate că operatorul economic și-a încălcat obligațiile privind plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale.

(4) Autoritățile contractante pot exclude sau statele membre le pot solicita acestora să excludă de la participarea la o procedură de achiziție publică orice operator economic aflat în oricare din următoarele situații:

(a) în cazul în care autoritatea contractantă poate demonstra prin orice mijloc adecvat o încălcare a obligațiilor aplicabile menționate la articolul 18 alineatul (2);

(b) dacă operatorul economic este în stare de faliment sau în situație de insolvență sau de lichidare, de administrare judiciară, de concordat preventiv, de încetare a activității sau în orice altă situație similară care rezultă în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația și reglementările naționale;

(c) dacă autoritatea contractantă poate demonstra prin mijloace adecvate că operatorul economic se face vinovat de o abatere profesională gravă, care pune sub semnul întrebării integritatea sa;

(d) dacă autoritatea contractantă are suficiente indicii plauzibile pentru a demonstra că operatorul economic a încheiat cu alți operatori economici acorduri care vizează denaturarea concurenței;

(e) *dacă un conflict de interese în sensul articolului 24 nu poate fi remediat efectiv prin alte măsuri mai puțin intruzive;*

(f) *în cazul în care o denaturare a concurenței din cauza participării anterioare a operatorilor economici la pregătirea procedurii de achiziții, astfel cum se menționează la articolul 41, nu poate fi remediată prin alte măsuri mai puțin intruzive;*

(g) *dacă operatorul economic a dat dovadă de deficiențe semnificative sau persistente la îndeplinirea unei cerințe de fond prevăzute de un contract de achiziții publice anterior, de un contract anterior încheiat cu o entitate contractantă sau de un contract de concesiune anterior care au dus la încetarea anticipată a respectivului contract anterior, daune-interese sau alte sancțiuni comparabile;*

(h) *în cazul în care operatorul economic s-a făcut grav vinovat de declarații false la furnizarea informațiilor necesare pentru verificarea absenței motivelor de excludere sau a îndeplinirii criteriilor de selecție, nu a divulgat aceste informații sau nu este în măsură să prezinte documentele justificative solicitate în conformitate cu articolul 59; sau*

(i) *în cazul în care operatorul economic a încercat să influențeze în mod nepermis procesul decizional al autorității contractante, să obțină informații confidențiale care i-ar putea conferi avantaje necuvenite în cadrul procedurii de achiziții publice sau să furnizeze din neglijență informații false care pot avea o influență semnificativă asupra deciziilor privind excluderea, selecția și atribuirea.*

De asemenea, **achizițiile publice electronice** simplifică întregul ciclu al achizițiilor publice, făcând procedurile mai eficiente și mai transparente și îmbunătățesc accesul societăților la oportunitățile de pe piață.⁸ Tranziția la achizițiile publice electronice, la nivelul statelor membre UE, ar urma să se finalizeze până în octombrie 2018.⁹

În statele membre UE există diferite *sisteme de remedii și căi de atac în achizițiile publice*, toate având scopul de a asigura apărarea drepturilor persoanelor vătămate în cadrul procedurilor de achiziție publică. Organele responsabile de revizuirea procedurilor de achiziție pot fi organizate sub forma instanțelor judecătorești (de drept comun sau administrative). O versiune mai simplă este cea reprezentată de tribunalele administrative sau organe non-judecătorești, precum un organ independent de guvern/ alte autorități. *În majoritatea statelor europene, funcția de control și soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice le revine instanțelor judecătorești (administrative sau civile).*

În unele state UE, abilitată cu funcția de revizuire (în primă fază) este o instituție independentă specializată pentru soluționarea contestațiilor în domeniul achizițiilor publice, cum ar fi: Estonia (Comisia pentru Contestații în Achiziții Publice), Letonia (Biroul pentru Monitorizarea Achizițiilor), Slovenia (Comisia Națională de Revizuire), Polonia (Camera Națională pentru Contestații), Slovacia (Oficiul pentru Achiziții Publice), Cipru (Autoritatea

⁸ http://ec.europa.eu/budget/edes/index_en.cfm

⁹ https://europa.eu/youreurope/business/public-tenders/e-procurement/index_ro.htm

pentru Revizuire în Achiziții), România (Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor).

În România¹⁰, în *Monitorul Oficial nr. 393 din data de 23 mai 2016* a fost publicată **Legea nr. 101/2016**¹¹ privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică¹², a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (“Legea” sau “Legea de remedii”)¹³, amendată prin **OUG nr. 107/2017**¹⁴ care modifică legislația achizițiilor publice și concesiunilor, inclusiv remediile și căile de atac.

Legea menționată transpune în legislația națională *Directivele de remedii 89/665/CEE și 92/13/CEE*, astfel cum au fost acestea modificate prin *Directiva 2007/66/CE* și **reglementează**: remediile, căile de atac și procedura de soluționare a acestora, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune (“*contract*” sau “*contracte*”); cererile având ca obiect acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind executarea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor. Un important element de noutate este faptul că **oricare dintre membrii unei asocieri** vor putea formula orice cale de atac reglementată de Legea de remedii.

Principiile care guvernează sistemul de remedii în vederea garantării respectării dispozițiilor legale privind atribuirea contractelor de achiziții publice sunt: *efectivitatea, celeritatea, eficiența*.¹⁵

Astfel, formularea unei contestații are drept **efect** suspendarea dreptului de încheiere a contractului până la comunicarea deciziei Consiliului, sub sancțiunea nulității absolute a contractului. De asemenea, noua Lege stipulează *expressis verbis* că încheierea contractului anterior/ulterior formulării contestației nu împiedică soluționarea acesteia de către Consiliu.

În ceea ce privește **elementele obligatorii ale contestației**, nu mai este necesară dovedirea interesului legitim, însă devine obligatorie menționarea codului de identificare fiscală/numărului de înmatriculare în registrul comerțului, indicarea adresei de poștă electronică, a numărului de telefon și a numărului de fax la care poate fi comunicat orice act

¹⁰ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/173380>

¹¹ <https://www.juridice.ro/445719/legea-privind-remediile-si-caile-de-atac-in-materia-achizitiilor-publice.html>

¹² <http://www.bizlawyer.ro/stiri/piata-avocaturii/ce-noutati-aduce-legea-privind-remediile-si-caile-de-atac-in-materie-de-atribuire-a-contractelor-de-achizitie-publica-avocatii-cu-practica-relevant-a-in-acest-domeniu-explica-modificarile>

¹³ http://www.dreptonline.ro/legislatie/legea_101_2016_remedii_cale_atrac_atribuire_contracte_achizitie_publica_sector_iale_concesiune_lucrari_servicii.php

¹⁴ <https://lege5.ro/Gratuit/gi3dijn4q/ordonanta-de-urgenta-nr-107-2017-pentru-modificarea-si-completarea-unor-acte-normative-cu-impact-in-domeniul-achizitiilor-publice>

¹⁵ <http://www.oecd.org/gov/ethics/48994520.pdf>

procedural, precum și precizarea numărului anuntului de participare din Sistemul Electronic de Achiziții Publice (“SEAP”) și a actului atacat. De asemenea, se impune atașarea la contestație a dovezii **notificării prealabile** și a copiei răspunsului autorității contractante, dacă există, a dovezii înaintării contestației către autoritate, a copiei actului atacat, după caz, precum și a mijloacelor de probă disponibile.¹⁶

2. ASPECTE COMPARATIVE PRIVIND LEGISLAȚIA ÎN MATERIA ACHIZIȚIILOR PUBLICE

GERMANIA

Cadrul juridic care stabilește regimul achizițiilor publice, în baza contractului public european și a contractelor de achiziții publice care ating sau depășesc pragul aplicabil în UE este reglementat în partea a IV-a din *Legea germană privind evitarea limitării concurenței* (*Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen - GWB*)¹⁷. Această lege (GWB) este completată de Regulamentul german privind atribuirea contractelor de achiziții publice¹⁸ (*Vergabeverordnung - VGV*).¹⁹ Detaliile procedurilor de achiziții publice sunt stabilite de legislația secundară inclusă în diverse regulamente privind achizițiile publice:

- *Regulamentul privind contractarea de lucrări publice* (*Vergabe - und Vertragsordnung für Bauleistungen - VOB / A*)²⁰;
- *Regulamentul achizițiilor publice de bunuri și servicii* (*Vergabe - und Vertragsordnung für Leistungen - VOL / A*)²¹; și
- *Regulamentul de achiziții de servicii profesionale* (*Vergabeordnung für freiberufliche Dienstleistungen - VOF*).

Conform **art.125 GWB**²² instanța de judecată acordă despăgubiri datorate abuzului de drepturi legale. Această normă legală se axează pe compensarea abuzului de drepturi legale, în special pe *abuzul de inițiere a procedurilor de contestare*.

¹⁶<https://www.vasslawyers.eu/ro/noutati-legislative/achizitii-publice-ppp-pfi/noua-lege-de-remedii-in-achizitii-publicesectoriale-si-concesiuni/>

¹⁷ Textul integral poate fi consultat la adresa http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gwb/

¹⁸ Textul integral poate fi consultat la adresa: http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/vgv_2001/gesamt.pdf

¹⁹ Martin Burgi: EU Procurement Rules – A Report about the German Remedies System, in: Steen Treumer & François Lichère (Eds.): *Enforcement of the EU Public Procurement Rules* (2011), p. 105.

²⁰ Textul integral poate fi consultat la adresa: https://www.annaberg-buchholz.de/media/vob_2012_a.pdf

²¹ Textul integral poate fi consultat la adresa:

<http://www.bmwi.de/BMWi/Redaktion/PDF/V/vergabe-vertragsordnung-fuer-leistungen-vol-en,property=pdf,bereich=bmwi2012,sprache=de,rwb=true.pdf>

²² http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gwb/englisch_gwb.html#p1114

În concret, reclamantul sau contestatarul care și-a utilizat abuziv dreptul de a depune o cerere sau o plângere (cererea a fost nejustificată încă de la început) este obligat să plătească despăgubiri părții câștigătoare pentru prejudiciul suferit (art.125 I GWB).

Solicitantul sau reclamantul nu numai că abuzează de drepturile sale procedurale, dar prelungește și procedura de atribuire a contractelor.

Abuzul este considerat a exista în special dacă solicitantul a prezentat date false, fie intenționat, fie cu neglijență gravă (*art. 125 I alin 1 GWB*), ceea ce duce la suspendarea sau reluarea procedurii de atribuire. De asemenea, este considerat abuz dacă acesta a inițiat o cerere de reexaminare numai pentru a obstrucționa procedura de atribuire sau pentru a aduce prejudicii unuia dintre concurenții săi (*art.125 II alin 2 GWB*) sau dacă a solicitat revizuirea cu intenția de a-și retrage cererea de plată sau alte beneficii (*art.125 II alin.3 GWB*).

În general, condițiile care permit o cerere în temeiul art.125 GWB sunt supuse unei interpretări foarte restrictive. În cazul în care măsurile provizorii inițiate de autoritatea contractantă, în temeiul unei cereri în temeiul art.115 III GWB și luate de organismul de soluționare nu au fost justificate *ab initio*, prejudiciul cauzat de măsurile care au fost ordonate este compensat. Astfel, concurentul care a câștigat este compensat pentru pierderea pe care a suferit-o. El este pus exact în aceeași situație în care ar fi fost fără procedura de contestare (art.249 BGB²³ -Cod Civil).

Spre deosebire de art.126 GWB²⁴, **art.125 GWB** prezintă mai multe asemănări cu o cerere tipică de despăgubiri în domeniul răspunderii civile delictuale. Prin urmare, se aplică termenul de prescripție prevăzut la art.852 BGB²⁵, iar competența instanțelor judecătorești obișnuite rezultă din art.12 ZPO²⁶ și art.32 ZPO²⁷ (Cod procedură civilă).

La 29 martie 2017 Guvernul federal a prezentat un proiect de lege pentru înființarea unui așa-numit "**Registru al concurenței**" (*Wettbewerbsregister*)²⁸ pe care Parlamentul federal l-a adoptat și a intrat în vigoare din 29 iulie 2017. Acest "registru al concurenței" oferă autorităților din domeniul achizițiilor publice un instrument puternic de combatere a corupției și a altor infracțiuni legate de dreptul concurenței iar legea privind achizițiile publice reprezintă un model pentru punerea în aplicare a unor măsuri eficace de gestionare a conformității, pentru a evita listele negre la nivel federal pentru ofertele de achiziții publice.

²³ <https://dejure.org/gesetze/BGB/249.html>

²⁴ http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gwb/englisch_gwb.html#p1114

²⁵ https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/_852.html

²⁶ <https://dejure.org/gesetze/ZPO/12.html>

²⁷ <https://dejure.org/gesetze/ZPO/32.html>

²⁸ Current public procurement law makes it possible to exclude companies from the award of public contracts and concessions if they have been involved in economic offenses or other significant criminal offenses. In the future, the nationwide "competition register" will make it easier for clients to verify the existence of exclusion grounds - <https://www.bmwi.de/Redaktion/DE/Artikel/Wirtschaft/wettbewerbsregister.html>

Potrivit legii menționate, autoritățile contractante care lansează oferte de achiziții publice cu o valoare mai mare de 30.000 EUR sunt obligate să verifice în acest registrul electronic, înainte de atribuirea contractului de achiziții publice, dacă societatea²⁹ care a primit contractul a fost înregistrată. Entitățile contractante din sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale pot consulta acest registru în momentul atingerii pragurilor stabilite la nivelul UE dar chiar și sub aceste limite de valoare există posibilitatea unei interogări.

Totuși, înscrierea în acest registru special nu duce la o excludere automată a societății respective de la procedura de adjudecare pentru contracte de achiziții publice iar autoritatea publică contractantă poate examina de la caz la caz și decide asupra admiterii/respingerii participării. Acestea pot exclude o societate comercială de la procedurile de achiziții publice pe baza faptului că este înscrisă în registru ca urmare a condamnărilor penale sau a sancțiunilor administrative.³⁰

Din punct de vedere al transparenței, publicul nu are un drept general de a inspecta registrul; cu toate acestea, companiile și persoanele fizice pot obține extrase din registru din partea autorității de înregistrare. Astfel de extrase din registrul concurenței au un rol important în negocierile viitoare ale contractelor de achiziții publice. Datorită conștientizării constante a obligațiilor de conformitate și a responsabilității sociale a societăților comerciale, participanții vor solicita în mod obișnuit ca extrasul din registru să fie liber de înregistrări privind comiterea de infracțiuni.

După expirarea anumitor perioade (3 sau 5 ani), societățile înregistrate trebuie șterse din registru. Firmele înregistrate au, de asemenea, opțiunea de a depune o cerere de ștergere anticipată din registru după efectuarea unei *proceduri anticipate de self-cleaning*

²⁹ The law finally regulates the offenses and offenses leading to the entry of companies in the competition register. Final legal convictions, penal orders or final fine decisions for the offenses, which under § 123 (1) and (4) of the Law against Restraints of Competition (GWB) necessarily exclude the award procedure (in particular, bribery, trafficking in human beings, formation of criminal organizations, terrorist financing, Money laundering, withholding of social security contributions, tax evasion). On the other hand, those optional exclusion reasons under § 124 GWB (antitrust violations and violations of certain labor law regulations) are entered, which the awarding authorities had previously had to query in the central industrial register. The obligation to electronically retrieve information from the new competition register is intended to replace the previous obligation of the contracting authorities to consult the central register of industrial property in accordance with the Minimum Wage Act and the Illicit Welfare Act. The law enforcement agencies and the authorities responsible for prosecuting administrative offenses are required to provide electronic information to the registry authority about legal violations. The registering authority will be the Bundeskartellamt. Companies to be registered are consulted in advance by the registration authority and can raise objections.

³⁰ Relevant offences in this regard include corruption, bribery or money laundering offences, tax evasion, the non-payment and misuse of wages and salaries as well as bid rigging. Due to the lack of criminal responsibility of corporate entities in Germany, administrative fines imposed on companies are relevant for the register. Further, a conviction of a company's employee may also lead to an entry into the register. Such imputation of liability to a company on the basis of its employee's actions applies not only to a conviction of supervisory staff but also to employees where that has been improper of an employee supervision or organisational misconduct. Before any criminal conviction or administrative offence is entered into the register, the respective company has the opportunity to be heard by the court and may object to a register entry. In summary, the register serves as one stop shop for information on unsound companies.

(auto-curățare). Condițiile prealabile pentru recunoașterea auto-curățării în legislația privind achizițiile publice sunt prevăzute în art. 125 GWB.

Compania trebuie să demonstreze că a plătit despăgubiri pentru prejudiciile cauzate, a cooperat activ cu autoritățile penale și de achiziții publice în remedierea abaterilor și a implementat măsuri adecvate de management al conformității pentru a preveni abaterile viitoare.

În cazul unei cereri de ștergere a unei societăți din registrul concurenței, autoritatea de înregistrare trebuie să evalueze în mod cuprinzător și independent și să determine dacă măsurile luate de către o companie sunt suficiente. În timpul unei astfel de investigații, autoritatea de înregistrare poate solicita, de asemenea, societății respective să prezinte un aviz elaborat de experți privind evaluarea măsurilor luate în acest sens.

Dacă autoritatea de înregistrare concluzionează că societatea a reușit procedura de self-cleaning, înscrierea va fi ștearsă. În acest caz, entitățile contractante sunt obligate prin decizia centrală a autorității de înregistrare și nu mai pot exclude societatea comercială de la participarea la procedurile de achiziții publice. Dacă cererea de anulare este respinsă, societatea respectivă poate să se adreseze instanței de judecată regionale competente.

LITUANIA

La data de 9 iunie 2015, Parlamentul lituanian a adoptat **Legea nr. XII-1768**³¹ de modificare a articolelor 2, 82, 10, 211, 33, 38, 87, 93, 94, 96 și anexei 2 la *Legea privind achizițiile publice*³² nr. I-1491/1997³³ și completarea legii cu articolul 1813. Articolul 6 din legea respectivă a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016.³⁴

Conform modificărilor aduse, **art.33 alin. 2 pct.8** din Legea achizițiilor publice stabilește că autoritatea contractantă poate decide, în cadrul procedurii de achiziții publice, respingerea participării unui societăți comerciale în cazul în care: operatorul economic în cauză nu a executat un contract de achiziții publice sau le-a executat în mod necorespunzător și a existat o încălcare semnificativă a contractului de achiziții publice, ori contractul de achiziție publică a fost reziliat în ultimii 3 ani; există o hotărâre judecătorească³⁵ de recunoaștere a neîndeplinirii sau executării necorespunzătoare a unui contract de achiziție publică / încălcare semnificativă a contractului și de compensare a prejudiciilor.

³¹ <https://www.e-tar.lt/portal/en/legalAct/7128c34013ea11e58569be21ff080a8c>

³² <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNTC/UNPAN018067.pdf>

³³ http://www.who.int/medical_devices/survey_resources/medical_device_technical_specifications_lithuania.pdf

³⁴ http://stics.mruni.eu/wp-content/uploads/2016/07/STICS_2016_4_32-46.pdf

³⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62015CC0298>

Tot conform acestei legi, perioada pentru care societatea comercială respectivă este exclusă de la participarea la procedurile de achiziții publice este de 3 ani.³⁶

MALTA

Din septembrie 2015, Malta a introdus o "*listă neagră*"³⁷ pentru companiile care încalcă regulamentele privind achizițiile publice sau legislația privind ocuparea forței de muncă.³⁸

Lista neagră ajută la limitarea muncii în condiții precare și permite, de asemenea, excluderea companiilor sau a persoanelor condamnate pentru corupție, fraudă, spălare de bani, evaziune fiscală, fraudarea contractelor de asigurări sociale ale angajaților, crimă organizată, angajarea minorilor, comportament neprofesional și denaturarea concurenței de la participarea la contractele de achiziții publice.

Regulamentele privind achizițiile publice³⁹ preved că niciunui operator economic sau subcontractant nu i se va atribui un contract de achiziții publice în cazul în care acesta face obiectul vreuneia dintre motivele de excludere menționate în aceste reglementări.⁴⁰

În mod efectiv, există 2 tipuri de liste negre: • *Lista neagră a Directorului contractelor pentru achiziții publice* • *Lista neagră a directorului pentru ocuparea forței de muncă și relațiile industriale*.

În conformitate cu **art.199** al Regulamentelor privind achizițiile publice⁴¹, *Directorul contractelor* este împuternicit să interzică participarea la o procedură de achiziție publică unei societăți comerciale dacă: • a fost declarată vinovată de o instanță judecătorească de comiterea unei infracțiuni legate de dreptul muncii; • a fost sancționată pentru o infracțiune referitoare la comportamentul profesional, care îi pune la îndoială integritatea; • a încheiat acorduri cu alți operatori economici care vizează distorsionarea concurenței; • a prezentat deficiențe semnificative sau persistente în îndeplinirea unei cerințe de fond într-un contract

36 Principiul proporționalității limitează durata degradării în ceea ce privește protejarea drepturilor indivizilor, proprietarilor și firmelor și evită reacțiile "mai aspre" decât trebuie ", având în vedere scopul acestor reguli specifice. Perioada pentru care operatorii economici pot fi excluși este, de exemplu, în Brazilia de 2 ani și în SUA (care a fost primul stat care a pus în aplicare conceptul de listă neagră) de 3 ani.

37 <http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=9532&l=1> - Part VI Exclusion and Black Listing of Economic Operators, General Prohibition, Excluded or black listed economic operators.**191.**(1) No economic operator or sub-contractor shall be given a public contract if he is subject to any of the exclusion or black listing grounds mentioned under this Part.

38 <https://contracts.gov.mt/en/Resources/Documents/Addressing%20Fraud%20And%20Corruption%20In%20Public%20Procurement.pdf>

39 <https://contracts.gov.mt/en/Resources/Documents/Manual%20of%20Procedures%20-%20PPRs%202016%20-%20v1.0.pdf>

40 <http://justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lp&itemid=20161>

41 <http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=9532&l=1>

de achiziții publice sau a unui contract de concesiune publică care a condus la încetarea anticipată a contractului respectiv, producerea de daune sau alte sancțiuni comparabile.⁴²

Directorul contractelor este, de asemenea, împuternicit să respingă participarea unui operator economic la o procedură de achiziție publică în care aceasta s-a angajat: • să influențeze în mod nejustificat procesul decizional al autorității contractante; • să obțină informații confidențiale care îi pot conferi avantaje nejustificate în procedura de atribuire a contractelor de achiziții publice • să furnizeze informații înșelătoare care pot avea o influență materială asupra deciziilor privind excluderea, selecția sau adjudecarea contractelor.

Orice operator economic care se consideră vătămat de o astfel de decizie poate înainta o acțiune în fața *Tribunalului pentru Sancțiuni Comerciale*, Secția pentru contracte.⁴³

În conformitate cu **art.206** al Regulamentelor privind achizițiile publice⁴⁴, *Directorul pentru Ocuparea Forței de Muncă și Relațiile Industriale* poate solicita Tribunalului pentru Sancțiuni Comerciale înscrierea pe lista neagră a unui operator economic și interzicerea participării acestuia la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice în cazul în care operatorul economic: nu a oferit angajaților săi un contract de muncă în forma scrisă; • nu a oferit angajaților săi informații privind plata salariilor; • nu a depus salariile în bancă sau prin plata directă în contul bancar al angajatului; • nu a furnizat declarațiile bancare relevante privind salariile și depozitele de salarii și copii ale listelor de plăți detaliate; • a subcontractat un contract de achiziții publice unei alte persoane care angajează aceiași angajați ai contractantului principal pentru a-și îndeplini aceleași sarcini ori similare pentru executarea contractului public menționat.

MAREA BRITANIE

Conform **Regulamentului privind Contractele Publice din 2015 - Public Contracts Regulations 2015 (PCR)**⁴⁵ și **Regulamentului privind Contractele de Apărare și Securitate din 2011 - Defence and Security Contracts Regulations**⁴⁶, o societate comercială poate fi exclusă⁴⁷ de la procedura pentru achiziții publice chiar și atunci când nu există condamnare, din cauza *abaterilor profesionale grave*.⁴⁸ Acesta este un criteriu/motiv de

⁴² <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=b87f72ff-88ee-404c-95a9-c0d408dc3756>

⁴³ <http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=9532&l=1>

⁴⁴ <http://www.justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=9532&l=1>

⁴⁵ <http://www.legislation.gov.uk/ukxi/2015/102/contents/made>

⁴⁶ <http://www.legislation.gov.uk/ukxi/2011/1848/made>

⁴⁷ <http://pcr2015.uk/regulations/regulation-57-exclusion-grounds/>

⁴⁸ <https://www.procurementanalysis.eu/>

excludere⁴⁹ care este de competența autorităților publice contractante⁵⁰ care decid să îl aplice de la caz la caz.⁵¹

În caz contrar, potrivit PCR, compania are dreptul să aducă dovada fiabilității sale în ciuda abaterilor anterioare, iar perioada maximă în care ar putea fi exclusă este de 3 ani de la data abaterii respective. Chiar dacă ar exista o condamnare, ar avea totuși același drept de *self-cleaning*⁵² "auto-curățare" și s-ar aplica o perioadă maximă de excludere de 5 ani. În acest caz, dispozițiile de excludere prevăzute de normele privind achizițiile publice⁵³ sunt relativ indulgente - deși este important de reținut că autoritatea publică și nu societatea comercială decide dacă au fost luate măsurile de "curățare" în mod efectiv.⁵⁴

SPANIA

În sectorul public există un Cod al contractelor - *Código de Contratos del Sector Público*⁵⁵ – ce conține prevederi privind modul de atribuire și procedurile de licitație pentru contactele de achiziții publice.⁵⁶ Platforma de achiziții de stat (PLACE)⁵⁷ este gestionată de Direcția Generală a Patrimoniului de stat. Anunțurile de participare sunt publicate pe site-ul *Buletinul Oficial* (<http://www.boe.es/>).

Autoritățile contractante naționale sunt obligate de a utiliza platforma de stat pentru achiziții peste pragurile naționale numai pentru faza de publicare. Există diferite mecanisme de autentificare electronică. Acestea variază de la eID simplificate (pentru înregistrarea inițială și acces la documentele de licitație) pentru semnături digitale calificate folosite pentru e-depunere și e-comandă, sau e-atribuire. Serviciile de e-depunere și e-comandă sunt furnizate numai prin e-mail.

La 9 noiembrie 2017, a fost publicată **Legea achizițiilor publice nr.9/2017**⁵⁸ care transpune în legislația spaniolă Directivele Parlamentului European și ale Consiliului 2014/23 / UE și 2014/24 / UE. Noua lege⁵⁹ a intrat în vigoare după 4 luni de la data publicării

⁴⁹ <http://www.legislation.gov.uk/ukxi/2015/102/part/2/chapter/1/crossheading/scope-exclusions/made>

⁵⁰ <http://www.allenoverly.com/publications/en-gb/Pages/Breach-of-public-procurement-rules-damages-and-timing-of-challenge.aspx>

⁵¹ <https://www.gov.uk/guidance/public-sector-procurement-policy>

⁵² http://eprint.ncl.ac.uk/file_store/production/228343/32BCBD6F-9C30-431D-8099-01BE29CA6BE0.pdf

⁵³ <http://communities.lawsociety.org.uk/download?ac=13653>

⁵⁴ <https://www.ucatt.org.uk/files/publications/150218%20Blacklisting%20Public%20Procurement%20Booklet.pdf>

⁵⁵ http://www.boe.es/legislacion/codigos/codigo.php?id=031_Codigo_de_Contratos_del_Sector_Publico&modo=1

⁵⁶ <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=7070911251141120261020911251090150771180200240840610890000071114106020076002072107096026057102032006102108122121121112086101011038034045078021111100120111078095120095081028071003072008024089087006005024022070113118112084126116109124001116109012025110&EXT=pdf>

⁵⁷ <https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma>

⁵⁸ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12902>

⁵⁹ <http://www.uria.com/documentos/circulares/941/documento/7153/Novedades-LCSP.pdf>

în BOE, respectiv la 9 martie 2018, cu excepția aspectelor legate de procedura achizițiilor publice, care au intrat în vigoare în ziua următoare publicării în BOE.

În procedurile de licitație publică, o *constestație* specială va suspenda automat procedura, cu condiția ca decizia autorității publice să fie contestată în totalitate, cu excepția contractelor bazate pe un contract de tip master sau a unor contracte specifice în cadrul unui sistem de achiziție dinamic. În plus, constatarea poate fi acum utilizată pentru sumele care sunt mai mici decât valoarea contractuală armonizată a UE, în special:

- în cazul contractelor de lucrări, cele cu o valoare estimată mai mare de 3 000 000 EUR;
- în cazul contractelor de servicii și de furnizare, cele cu o valoare estimată mai mare de 100.000 EUR; și
- în cazul concesiunilor de lucrări și servicii, cele cu o valoare estimată mai mare de 3 000 000 EUR.

Legea extinde de asemenea domeniul material al constestației speciale. În mod special, și pentru participanții care s-au calificat deja în cadrul procedurii de atribuire, se pot depune contestații și pentru:

- acorduri de bază și sisteme de achiziție dinamică destinate executării contractelor de lucrări, servicii sau de aprovizionare, precum și contracte bazate pe oricare dintre acestea;
- deciziile consiliului de atribuire sau ale autorității contractante de a accepta sau respinge candidații sau ofertanții sau ofertele, inclusiv ofertele care sunt excluse pentru a fi anormal de scăzute;
- modificările prevăzute sau neprevăzute în termenii și condițiile administrative speciale ale licitației, pe baza căruia se înțelege că ar fi trebuit să facă obiectul unei noi oferte publice;
- în cazul în care contractele sunt atribuite entităților publice dacă nu sunt îndeplinite cerințele legale;
- deciziile în care autoritățile publice reclamă concesi;
- contracte administrative speciale atunci când, datorită naturii lor, este imposibil să se stabilească un preț de ofertă sau, altfel, atunci când valoarea lor estimată depășește 100.000 €;
- contracte subvenționate care fac obiectul unor dispoziții armonizate;
- contractele pentru care un preț nu poate fi stabilit sau când prețul respectiv, pe baza duratei totale a contractelor, inclusiv a prelungirilor, este egal sau mai mare de 100.000 €.

De asemenea, legea sus-menționată prevede la **art.71⁶⁰**, **art.72**, **art.73** criteriile de excludere a participanților de la procedura de adjudecare a contractelor de achiziții publice precum și competența⁶¹ autorităților publice contractante.⁶²

⁶⁰ **Artículo 71. Prohibiciones de contratar.**

1. No podrán contratar con las entidades previstas en el artículo 3 de la presente Ley con los efectos establecidos en el artículo 73, las personas en quienes concurra alguna de las siguientes circunstancias :

a) Haber sido condenadas mediante sentencia firme por delitos de terrorismo, constitución o integración de una organización o grupo criminal, asociación ilícita, financiación ilegal de los partidos políticos, trata de seres humanos, corrupción en los negocios, tráfico de influencias, cohecho, fraudes, delitos contra la Hacienda Pública y la Seguridad Social, delitos contra los derechos de los trabajadores, prevaricación, malversación, negociaciones prohibidas a los funcionarios, blanqueo de capitales, delitos relativos a la ordenación del territorio y el urbanismo, la protección del patrimonio histórico y el medio ambiente, o a la pena de inhabilitación especial para el ejercicio de profesión, oficio, industria o comercio. La prohibición de contratar alcanzará a las personas jurídicas que sean declaradas penalmente responsables, y a aquellas cuyos administradores o representantes, lo sean de hecho o de derecho, vigente su cargo o representación y hasta su cese, se encontraran en la situación mencionada en este apartado.

b) Haber sido sancionadas con carácter firme por infracción grave en materia profesional que ponga en entredicho su integridad, de disciplina de mercado, de falseamiento de la competencia, de integración laboral y de igualdad de oportunidades y no discriminación de las personas con discapacidad, o de extranjería, de conformidad con lo establecido en la normativa vigente; o por infracción muy grave en materia medioambiental de conformidad con lo establecido en la normativa vigente, o por infracción muy grave en materia laboral o social, de acuerdo con lo dispuesto en el texto refundido de la Ley sobre Infracciones y Sanciones en el Orden Social, aprobado por el Real Decreto Legislativo 5/2000, de 4 de agosto, así como por la infracción grave prevista en el artículo 22.2 del citado texto.

c) Haber solicitado la declaración de concurso voluntario, haber sido declaradas insolventes en cualquier procedimiento, hallarse declaradas en concurso, salvo que en este haya adquirido eficacia un convenio o se haya iniciado un expediente de acuerdo extrajudicial de pagos, estar sujetos a intervención judicial o haber sido inhabilitados conforme a la Ley 22/2003, de 9 de julio, Concursal, sin que haya concluido el período de inhabilitación fijado en la sentencia de calificación del concurso.

d) No hallarse al corriente en el cumplimiento de las obligaciones tributarias o de Seguridad Social impuestas por las disposiciones vigentes, en los términos que reglamentariamente se determinen; o en el caso de empresas de 50 o más trabajadores, no cumplir el requisito de que al menos el 2 por ciento de sus empleados sean trabajadores con discapacidad, de conformidad con el artículo 42 del Real Decreto Legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, en las condiciones que reglamentariamente se determinen; o en el caso de empresas de más de 250 trabajadores, no cumplir con la obligación de contar con un plan de igualdad conforme a lo dispuesto en el artículo 45 de la Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad de mujeres y hombres.

⁶¹ **Artículo 72. Apreciación de la prohibición de contratar. Competencia y procedimiento.**

(4). La competencia para la declaración de la prohibición de contratar en los casos en que la entidad contratante no tenga el carácter de Administración Pública corresponderá al titular del departamento, presidente o director del organismo al que esté adscrita o del que dependa la entidad contratante o al que corresponda su tutela o control. Si la entidad contratante estuviera vinculada a más de una Administración, será competente el órgano correspondiente de la que ostente el control o participación mayoritaria.

⁶² <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12902>

BIBLIOGRAFIE

- http://simap.europa.eu/supplier/national-procurement-databases/index_ro.htm
- http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/eprocurement/studies/130601_eu-country-profiles_en.pdf
- http://europa.eu/youreurope/business/public-tenders/rules-procedures/index_ro.htm
- http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/eprocurement/studies/130601_eu-country-profiles_en.pdf
- <https://www.djoef-forlag.dk/media/31a7104c-dca1-41bf-aff6-e52c10a9598f/-932909741/Table%20of%20Contents/Indholdsfortegnelse. Qualification,%20Selection%20and%20Exclusion%20in%20EU%20Procurement.pdf>
- http://www.publicprocurement.be/sites/default/files/documents/man_e-not_entreprise_fr.pdf
- <https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma>
- <https://www.deutsches-ausschreibungsblatt.de/>
- http://www.bescha.bund.de/DE/Startseite/home_node.html
- <http://www.cats-plus.de/>
- <http://www.evergabe-online.de/start.html;jsessionid=E9FD2E51D6E58ABAC02FD6FAD57F87DD?0>
- <http://www.publicprocurementnetwork.org/docs/ItalianPresidency/Comparative%20survey%20on%20PP%20systems%20across%20PPN.pdf>
- <https://ghidachizitii2017.lfwd.io/#book/02-2.2>
- <https://www.epsu.org/sites/default/files/article/files/new%20Public%20Procurement%20Directives%20Dec2016.pdf>
- <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/collegeartslaw/law/iel/library/EPLS.Vol3.Enforcement.pdf>
- <https://www.out-law.com/en/topics/eu--competition/procurement/changes-to-eu-debarment-rules-from-february-2015/>
- <https://iclg.com/practice-areas/public-procurement-laws-and-regulations/belgium>
- <https://united-kingdom.taylorwessing.com/en/insights/corporate-crime-matters/germany-introduces-federal-anti-corruption-blacklist>
- http://www.springer.com/cda/content/document/cda_downloaddocument/9783319492797-c2.pdf?SGWID=0-0-45-1598524-p180418291